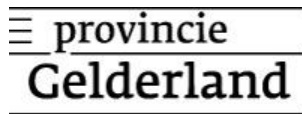

Netcapaciteitsplafond voor netbewuste nieuwbouw - Proces & planning

Dit document informeert gemeenten over de invoering van het netcapaciteitsplafond^{*)}. Het beschrijft het proces voor de wijziging van de Omgevingsverordening, de planning richting vaststelling en inwerkingtreding en de rol van gemeenten bij de voorbereiding en uitvoering. Het document wordt gedurende het proces regelmatig geactualiseerd op basis van de uitkomsten van lopende onderzoeken en de verwerking van ingediende zienswijzen.

Aanleiding en doel

Netcongestie vormt een groeiende belemmering voor de woningbouw: het volle elektriciteitsnet veroorzaakt vertraging terwijl de woningbehoefte urgent is. Daarom voeren de provincies Flevoland, Gelderland en Utrecht een netcapaciteitsplafond voor netbewuste nieuwbouw in. Dit plafond begrenst de maximale gezamenlijke piekbelasting van woningen in een nieuwbouwwijk. Door toepassing van netbewuste ontwerpprincipes, zoals beperking van de warmtevraag en inzet van efficiënte installaties, wordt het net minder belast en ontstaat ruimte voor extra woningbouw en andere ontwikkelingen binnen de beschikbare netcapaciteit.

Herkomst en toepassing

Het netcapaciteitsplafond vloeit voort uit de afspraken van de Woontop (december 2024), waarin Rijk, provincies, netbeheerders en partners hebben ingezet op netbewust bouwen. Doel is de effecten van netcongestie

te beperken, stagnatie in de woningbouw te voorkomen en een gelijk speelveld voor gemeenten en ontwikkelaars te creëren. Het plafond wordt per project bepaald op basis van het aantal en type woningen en het lokaal haalbare warmtesysteem.

Wijziging van de provinciale Omgevingsverordening

De instructieregels in de Omgevingsverordening worden aangepast volgens een vaste procedure. Deze procedure staat in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

^{*)} Let op: eerder werd in plaats van "netcapaciteitsplafond" de term "netbudget" gebruikt (o.a. in de provinciale verordening).

Stap 1. Ontwerp ter inzage

- Gedeputeerde Staten (GS) maken een ontwerpwijziging van de Omgevingsverordening.
- Dit ontwerp ligt zes weken ter inzage en er kunnen zienswijzen ingediend worden.

Stap 2. Verwerken van reacties

- Na de inzagetermijn worden alle reacties behandeld.
- Als het nodig is, verwerken de provincies deze reacties in de definitieve versie van de wijziging van de Omgevingsverordening.

Stap 3. Vaststelling door Provinciale Staten

- Provinciale Staten (PS) stellen de wijziging definitief vast.

- De verwachting is dat de FGU-provincies eind 2026 de aangepaste Omgevingsverordening vaststellen en bekendmaken. Hierin staan dan ook de instructieregels voor netbewuste nieuwbouw.

Stap 4. Inwerkingtreding nieuwe Omgevingsverordening

- Het netcapaciteitsplafond voor netbewuste nieuwbouw gaat officieel in werking. Voor de provincie Utrecht treedt het plafond naar verwachting in per 1 december 2026, voor de provincies Gelderland en Flevoland per 1 januari.
- Vanwege de nog lopende onderzoeken kan deze ingangsdatum nog naar achteren verschuiven.

Tijdslijn wijziging Omgevingsverordening 2026

Van provinciale Omgevingsverordening naar gemeentelijk Omgevingsplan

Verplichte opname in het Omgevingsplan

Zodra de provincie de instructieregels heeft vastgesteld, is het aan de gemeente om het netcapaciteitsplafond op te nemen in haar Omgevingsplan. Dit is verplicht en niet-

vrijblijvend: gemeenten mogen de regels niet strenger of soepeler maken. De wijziging van het Omgevingsplan moet worden uitgevoerd volgens:

- **artikel 16.30, lid 1 van de Omgevingswet**, én
- de **procedure van afdeling 3.4 Awb** (de uniforme openbare voorbereidingsprocedure).

Tot eind 2026 loopt er een gemeentelijk implementatieproces waarin de vertaling van Omgevingsverordening naar Omgevingsplan verder wordt uitgewerkt. Hier worden ook meerdere producten voor ontwikkeld.

Ondersteuning voor implementatie in de praktijk

De FGU-provincies ontwikkelen samen met de betrokken gemeenten binnen het gemeentelijk implementatieproces aanvullende communicatieproducten, zoals voorbeeldteksten en praktische hulpmiddelen voor gebruik in planprocessen en bij

vergunningverlening. Deze worden naar verwachting eind Q2 gedeeld.

Daarnaast organiseren de provincies in 2026 meerdere digitale en/of fysieke informatiesessies voor gemeenten en ontwikkelaars over de invoering en toepassing van het netcapaciteitsplafond.

Vragen en suggesties

Dit document is gezamenlijk ontwikkeld door de FGU-provincies onder de vlag van netbewustbouwen.com. Heeft u vragen over het netcapaciteitsplafond of wilt u een suggestie, praktijkvoorbeeld of document delen? Vul dan dit [formulier](#) in.

Andere interessante documenten, zoals een Q&A, en meer informatie vindt u op netbewustbouwen.com/kennisnet.